

QUYỀN MIỄN TRỪ VĂN HÓA VỚI VĂN HÓA MỸ

Lê Đình Cúc*

Tóm tắt: Do sự thay đổi của địa văn hóa, các trung tâm văn hóa có lịch sử và truyền thống của châu Âu và thế giới như văn hóa Hi Lạp - La Mã, Anh, Pháp, Đức, Nga chuyển sang nước Mỹ vào thế kỷ XX, sau hai cuộc chiến tranh thế giới mà Mỹ tham gia và là kẻ chiến thắng. Nhà nước Mỹ sử dụng thế mạnh tuyệt đối của truyền thông: truyền thanh, truyền hình, Internet, băng đĩa, phim ảnh... để truyền bá văn hóa Mỹ. Đặc biệt là công cụ thuế quan, xuất nhập khẩu sản phẩm văn hóa của các tổ chức WTO và GATT để văn hóa Mỹ thống trị thế giới. Mỹ coi sản phẩm văn hóa là hàng hóa nằm trong Bộ Kinh tế và thương mại, ngăn cản nhà nước bảo vệ.

Các nước khác và EU, đặc biệt là Nga, Anh, Pháp, Đức và Hà Lan thừa nhận sản phẩm văn hóa là hàng hóa nhưng là hàng hóa đặc thù phải được nhà nước và các tổ chức khác bảo hộ cho phát triển. Họ chống lại sự áp đặt của văn hóa Mỹ tạo nên vấn đề "quyền miễn trừ văn hóa" để ngăn chặn sự xâm lăng của văn hóa Mỹ và bảo vệ văn hóa dân tộc.

Từ khóa: Văn hóa, truyền thông, hàng hóa, WTO, GATT, MAI, MEDIA.

Lê Đình Cúc: *Cultural exception of American culture*

As a result of the geo-cultural changes, there has been a shift from the world's historical and traditional cultural centers in Europe such as Greek - Roman, Anglo-Saxon, French, German, Russian culture to the United States in the twentieth century, after the two world wars that the United States was involved and won. The United State uses the extreme strength of the media: broadcasting, television, Internet, CDs, movies ... to diffuse the American culture. Especially, tariff, import and export of cultural products of WTO and GATT members are used as instruments to make the American culture dominate the world. The United States considers cultural products goods governed by the Ministry of Economy and Trade without state protection.

Other countries and the EU, especially the United Kingdom, France, Germany, the Netherlands, and Russia, recognize cultural products goods but special which must be protected for development by the state and other organizations. They oppose the dominance of the American culture and the "right of cultural exception" to prevent the invasion of the American culture and protect the national culture.

Keywords: Culture, communication, goods, WTO, GATT, MAI, MEDIA.